

Güney Azərbaycan milli fəallarından bir qurub Güney Qafqaz və insan haqları “SOROS” (Açıq toplum enstitusu) təmsilçisi ilə Güney Azərbaycan mevsusu və sorunları haqda ənənəli bir görüş keçirmişlər.

Güney Azərbaycan milli fəallarından bir qurub Güney Qafqaz və insan haqları “SOROS” (Açıq toplum enstitusu) təmsilçisi ilə Güney Azərbaycan mevsusu və sorunları haqda ənənəli bir görüş keçirmişlər.

AZOH’un verdiyi bilgilərə görə, bu görüş İyulun 8’də SOROS’un Brukseldəki binasında qurumun təmsilçisi olan xanım “Jacqueline Hale” G.Azərbaycanlı heyət ilə görüşməyi qəbul etmiş. Xanım Jacqueline Hale qurumun Orta Asiya və Güney Qafqazda insan haqları və Enerjiyə nə sorumlusudur və bu qurumda çalışmadan öncə Avropa parlamentosunda və Birlikdə Milli tələklərdə araşdırmaçı olaraq uzun illər fəaliyyət etmişdir.

Bu görüşdə çox ənənəli məsləhət müzakirə edilmiş və xanım Hale bu qurumun ilk kəz olaraq Güney Azərbaycanlı bir heyət ilə görüşdüklərindən bəyan etmiş.

G.Azərbaycanlı heyət görüşün başında G.Azərbaycanda 35 milyondan fazla Türklərin yaşadığını qeyd etdiklərindən xanım Hale bu sayının 21 milyon civarında olduqlarını əitdiklərini söyləmişlər, arada ki bu say fərginin səbəbini heyət sorduğunda, heyətin bu soruya cavabı belə olmuşdur ki,

İran rejiminin siyasətlərindən olan, G.Azərbaycan bəlgəsinə bir neçə ostanə(Rayon) bəlməsi, o bəlgədəki türkləri məcburi köçürdülər fars bəlgələrinə köç etmələrinə zorlayan siyasətləri və rejimin saxta sayılar ortaya çıxardaraq irandakı türklərin sayısını az gəstərməyə çalışmaqdadır deyər cavablandırmışlar. Bunun yanı sıra iran xarici işləri nazirinin Türkiyə səfərindən “ iranda İhalisinin %40

d n çoxu türkç danırlar” s zünüd xatrlatmlar.
Grüm nin davamında hey t G.Azrbaycandaki artan basqlar v son tutqlamalar haqda, zllikl Yeni GAMOH lidrl rind n olan Dr.Ltif b y Hsnli, Yürü b y Mehrelib yli, Behbud b y Qulizad , hram Radmehr v Mahmud b y Fzli’nin toplam 45 il hsp m hküm edildikl ri v elcd dig r ncül rimizd n oaln S yid M tinbur, Hsn rk, Oxtay v lizad v dig r tutuqlular haqdada hazırladıqları raporu t qdim etmi l r. Elcd Urmu glü haqdada geni bilgil r ver r k glün durumunun getdikç pisl diyini v qorudulmasına diqq t ç k r k bu haqdada hazırladıqları geni v bilms l raporlarında xanım Hale’y t qdim etmi l r v xanım Hale d bu raporu qurumun evr ci blümün g ndr c yini b yan etmi .

Grü d Soros qurumunun numay nd si xanım Hale irandaki prezident seçkil rin i ar t ed r k Ruahinin seçilmesinin iranın v elcd G.Azrbaycan üçün n kimi d yi iklikl r g tir bil c yinid soru mu dur.

G.Azrbaycanlı hey t bu suala qar ı z fikirl rini v baxı larını dil g tir r k qeyd etmi l rki yeni prizdentin seçilm si gr iranda ekonomu sorunların bir qısmını h ll ed bils d , irandaki siyasi m hbusların zğürlüyün v elcd iranın Atom m s l si haqda bir d yi iklik olaca ına inanmadıqlarında qeyd etmi l r.

Hey t bunun yanı sıra iranda Fars opozisyonunun bu seçkil rd atdıqları addımları, Mus vi v Krrubini bu opoziyosundan nec uzaqla dırılmaları v elcd de son h ft l rd ki aratan edam sayılarında diqq t ç kmil r.

Buna baxmayaraq xanım Hale Hsn Ruhani haqda fikir b yan etm si üçün rk n oldu unu v bu haqda ara dırdı ından sora fikirl rini b yan ed c yini sy l mi .

Hey t grüm nin il rl y n blüml rind irandaki son 4 ild

insan haqlarının pozulması haqda hazırladıqları raporu təqdim etmişlər. Xanım Hale bu məsələlərin çox rümlü olduğunu dil gətirərək qısa zamanda ara tırıacaqlarını və zünündə bu qurumda sorumlusu olduğunu insan haqları bülümündə o tutuqlular haqda addımlar atacaqlarını qeyd etmiş.

G.Azərbaycanlı heyət 1325-ci ildə Azərbaycanlılara qarşı edilən soyqırım haqda bilgilər verərək nə o illərdə çox sayıda tutuqlamalar və basqılara işarə edərək bir çeşid yumuşaq soyqırım olduğunu bəyan etdiklərindən xanım Jacqueline Hale bu yanaşmaya etiraz olaraq bunları soyqırım olaraq elan etmək yalnız və məntiqsiz olub bilər deyərək edincə, heyət xanım Hale'nin bu etirazına cavab olaraq, şah rejiminin 1325-də 30 mindən çox silahsız və dinç insanları qətl etdiyini və s... xatırladıqdan sonra xanım Hale bu etdiklərindən şük olduğunu və bu günə qədər bu haqda bilgiləri sahib olmadığını bildirmiş və ardından İran şahının oğlu və yanındakilər heç vaxt bu olaylara deyilməmişlər və hər zaman demokrasiyanlı olduqlarını bildirmişlər çalğıdılar. Xanım Hale bu haqda bir neçə soru sorduqdan sonra bu məsələni rüxsətin ara dıracağında bildirdi.

Bu gürüm 1 saatdan uzun sürdü və danışıqlan məsələlər haqda bir çox sənədlər və raporlar qurumun təmsilçisi olan xanım Jacqueline Hale'yə təqdim edildikdən sonra bitmişdir.

Bu gürümədə Mahmud bəy Bilgin (Güney Azərbaycan Demokrat partiyası səzçüsü), Şmir bəy Mərdani (Azərbaycan rümlünci Hərkatı-AZOH səzçüsü) və Ayda xanım Kərimli (Güney Azərbaycan qadın haqları fəalları) iştirak etmişlər.

Güney Azərbaycanlı heyət bu yaxın günlərdə Avropa parlamento nümayəndələrindən bir neçəsi ilə gürü keçirəcəklər ki raporu hazırladıqca yayımlanacaqdır.

Qeyd edək ki “SOROS” qurumu (Open Society Institute – OSI) 1993

d qurulmu dur v bu bu qurumun h d fl ri dünya lk l rind
Açıq toplum enstitusları qurmaq v qorumaqla demokrasının v
insan haqlarının savunması v gücl ndirilm si yanı sıra sa lıq v
ekonomid d geni f aliy t l ri vardır.

“SOROS” dünyanın 30dan çox lk sind (Azrbaycan, zbkistan,
Erm nistan, Okrayna, Rusya, Gürcüstan, Molduva, Qazaxistan v
s...) tmsilçil ri f aliyet etm kd l r.

<http://kafkassam-merkez.com/index.php?act=content&id=9727>
http://kafkassam-merkez.com/index.php?act=content&id=9727&id_cat=4

<http://www.aznews.az/site/index.php?c=news&id=30419>

<http://www.bao.az/index.php?mid=2315>